

RAPPORT

Nyckeltal för Sveriges lantmäterimyndigheter 2023

DATUM 2024-04-03

DIARIENUMMER LANTMÄTERIET LM2024/015447

DIARIENUMMER SKR SKR2024/00563

Inledning

Denna rapport för redovisning av gemensamma nyckeltal har tillkommit genom samverkan mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), de kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM) och Lantmäteriet.

Det har saknats jämförbar statistik för Sveriges lantmäterimyndigheter. För att underlätta jämförelser mellan de olika myndigheterna har en struktur för redovisning tagits fram.

Vilka parametrar som ska ingå och hur dessa ska mätas har fastställts gemensamt mellan SKR, KLM och Lantmäteriet.

Delaktiga i arbetet har från Lantmäteriet varit Jimmi Mohlin, Magnus Martelleur och Christian Blackmon samt från KLM Angelica Oscarsson Ström, Jönköping, Magnus Edén, Stockholm och Marianne Leckström, SKR.

För Lantmäteriet

Arwid Dahlberg, Verksamhetsområdeschef Fastighetsbildning

För Sveriges Kommuner och Regioner

Peter Haglund, Sektionschef Infrastruktur och fastigheter

För de kommunala lantmäterimyndigheterna (KLM)

Angelica Oscarsson Ström, Ordf. KLM-styrgrupp

Bakgrund

I Sverige finns för närvarande 41 lantmäterimyndigheter; 40 kommunala (KLM) och en statlig (Lantmäteriet), vilken ansvarar för lantmäteriförrättningarna i landets övriga 250 kommuner.

KLM finns i följande kommuner: Borås, Gävle, Göteborg, Eskilstuna, Halmstad, Haninge, Helsingborg, Huddinge, Hässleholm, Jönköping, Kalmar, Karlskoga, Karlstad, Kristianstad, Landskrona, Linköping, Lund, Malmö, Motala, Mölndal, Nacka, Norrköping, Sandviken, Skellefteå, Skövde, Stockholm, Sundsvall, Södertälje, Trollhättan, Täby, Uddevalla, Umeå, Uppsala, Varberg, Vänersborg, Västerås, Växjö, Örebro, Örnsköldsvik och Östersund.

Vad är en lantmäteriförrättning?

En lantmäteriförrättning kan innehålla många olika moment, det beror på vilken typ av ärende det handlar om och om fastighetsägarna är överens. Genom en lantmäteriförrättning kan till exempel en bit mark avskiljas från en fastighet och bilda en ny egen fastighet. En fastighet kan ändras på olika sätt, exempelvis kan den delas eller läggas ihop med en annan fastighet eller kan mark överföras mellan fastigheter. Andra exempel på lantmäteriförrättningar är när det bildas en rättighet på någon annans mark, till exempel ett servitut eller ledningsrätt, och när flera fastighetsägare behöver äga och förvalta en gemensam anläggning via en anläggningsförrättning.

Oavsett om det som görs fattar förrättningslantmätaren ett beslut om förändringen och i förekommande fall om eventuell ersättning sakägarna emellan. När förrättningen vunnit laga kraft registreras den i fastighetsregistret.

Varje förrättning är unik, med olika grundförutsättningar och komplexitet. Samhället gör även i olika kommuner och landsändar olika typer av satsningar från tid till annan. Även om ett antal förrättningar tillhör samma kategori/kundbehov varierar ärendena stort i omfattning, vilket påverkar både kostnader och handläggningstid.

Varför en gemensam statistik?

Det har saknats jämförbar statistik för Sveriges lantmäterimyndigheter. För att underlätta jämförelser mellan de olika myndigheterna har en arbetsgrupp tagit fram en struktur för uppföljning. Beslutet om vilka parametrar som ska ingå och hur dessa ska mätas är fattat gemensamt mellan Lantmäteriet och KLM.

Redovisade nyckeltal

Praktisk insamling

De 41 lantmäterimyndigheterna har olika sätt att samla in sina data. Lantmäteriets statistik hämtas ut från ett internt informationssystem. För KLM måste istället olika manuella redovisningar göras. Sammanställningen av samtliga myndigheternas data genom föreliggande rapport görs av SKR.

Nyckeltalen

Rapporten redovisar antalet ärenden hos myndigheterna, dels totalt dels nedbruten i s.k. kundbehov. Detta är en indelning framtagen av Lantmäteriet, vilken även samtliga KLM använder fr.o.m. 2023, och innefattar

- Privat bostadsbyggande
- Privat mark- och fastighetsutveckling
- Kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling
- Jord- och skogsbruk
- Samhällsservice
- Infrastruktur
- Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande

För samtliga kundbehov redovisas handläggningstider. För de tre första kategorierna redovisas även nyckeltal för kundkostnad. Anledningen till att kundkostnad inte redovisas för samtliga kundbehov är att ärenden inom de övriga kategorierna är relativt få eller saknas hos många KLM. Kvaliteten på statistiken bedöms därmed inte vara tillräckligt god.

Sammanlagda nyckeltal

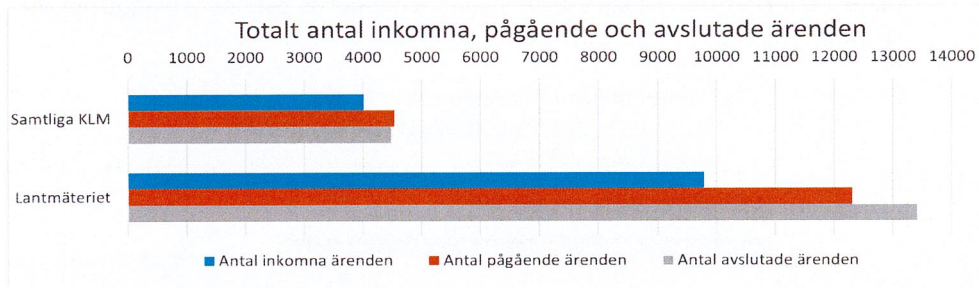
I diagrammen nedan förekommer begreppet ”Samtliga KLM”. När det gäller antal ärenden avses en summering av värdena inom KLM-kollektivet. I övriga fall handlar det om ett vägt medelvärde beräknat för samtliga KLM, t.ex. den genomsnittliga handläggningstiden hos myndigheterna. Ett vägt medelvärde innebär att medelvärdet för en KLM med många ärenden får större genomslag på det gemensamma (vägda) medelvärdet och vice versa. Ett gemensamt medianvärde är dock inte aktuellt att ta fram för KLM-kollektivet, då det skulle kräva en analys utgående från varje enskilt ärende. Vi har inte bedömt att ett sådant värde skulle tillföra tillräckligt mycket jämfört med arbetsinsatsen som skulle krävas. Observera att skalan för olika diagram varierar för att underlätta läsbarheten.

Bilagor:

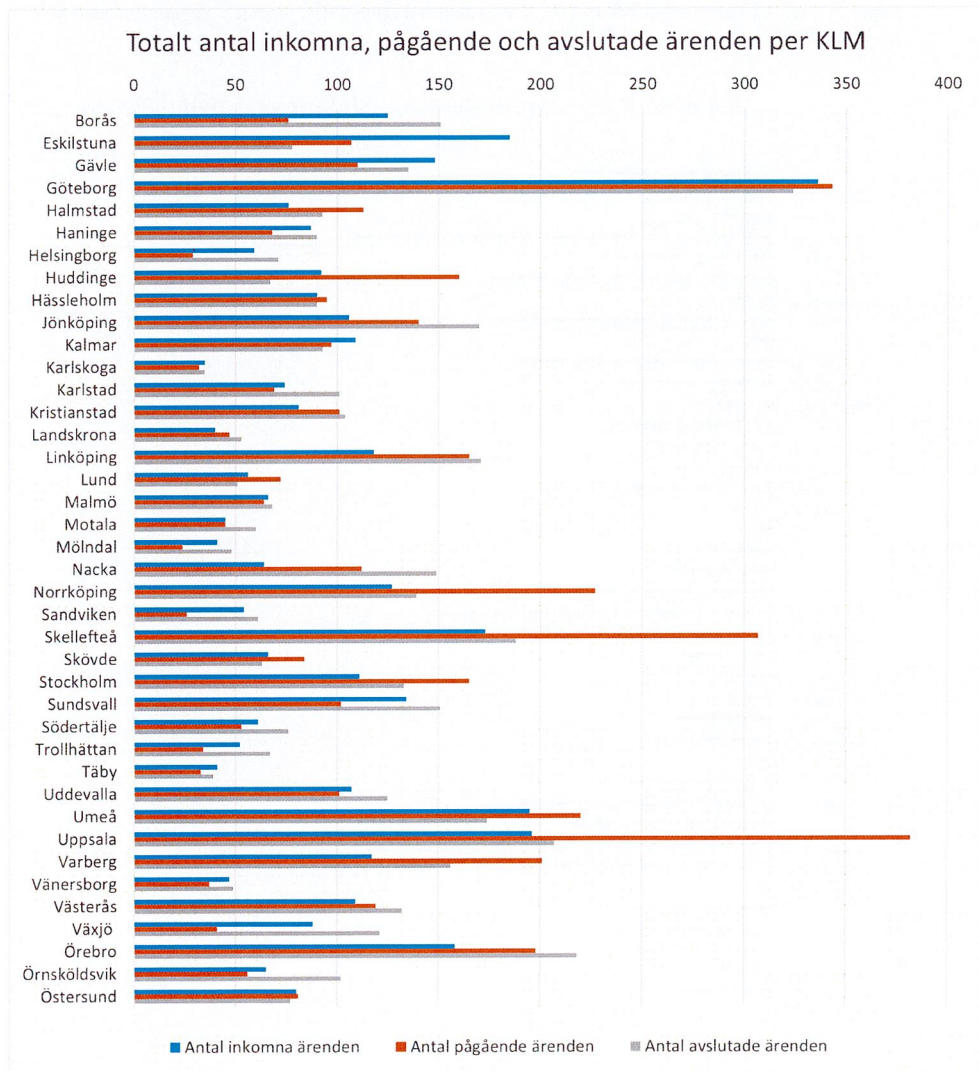
1. Definitioner av nyckeltalen
2. Beskrivning av kundbehoven

Nyckeltal 2023

Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden

Figur 1 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden hos samtliga KLM och Lantmäteriet

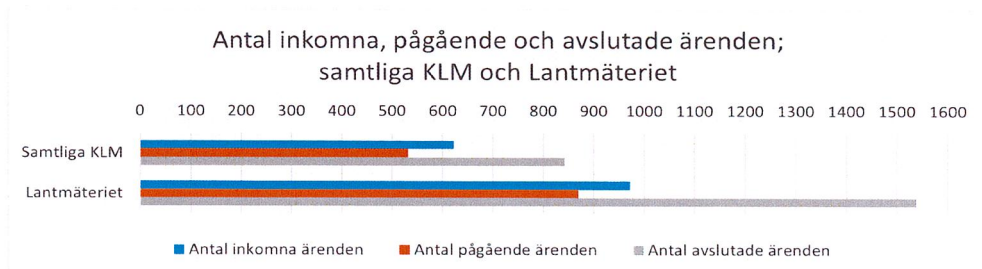

Figur 2 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden; per KLM

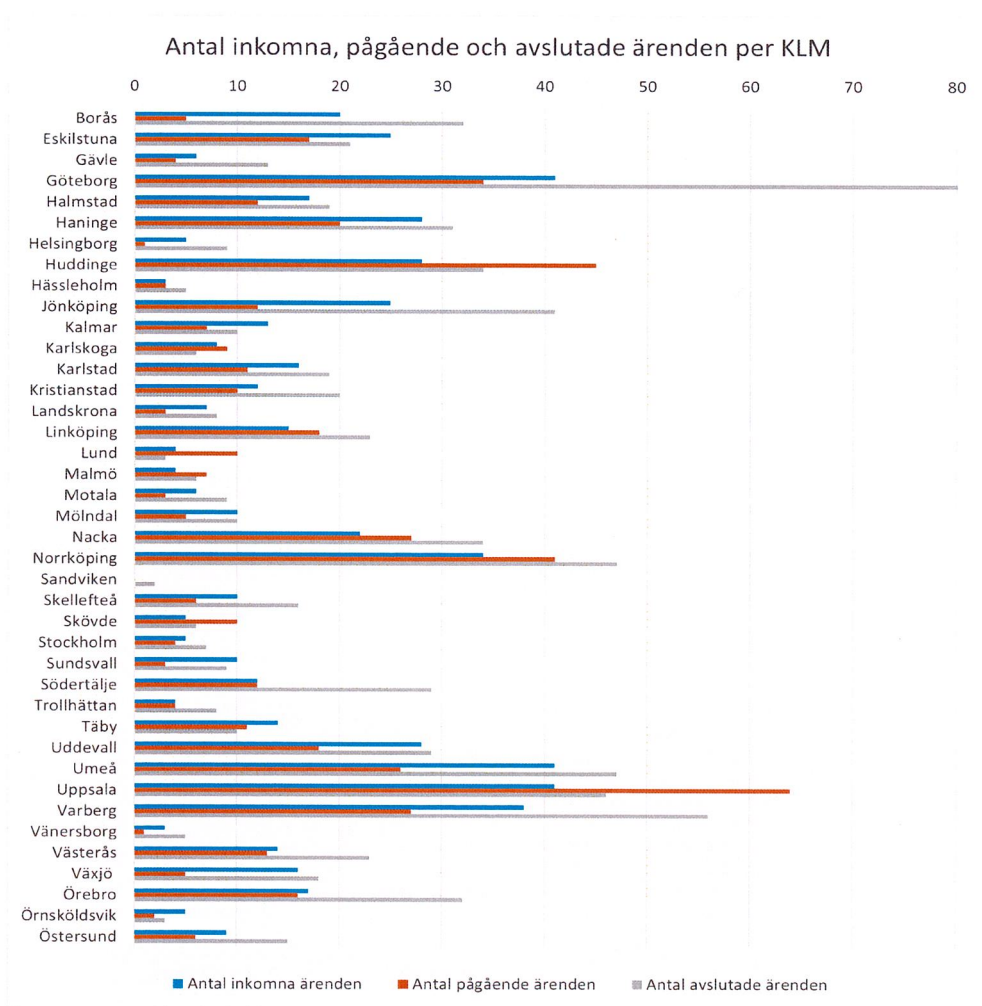
Nyckeltal uppdelade per kundbehov

PRIVAT BOSTADSBYGGANDE 2023

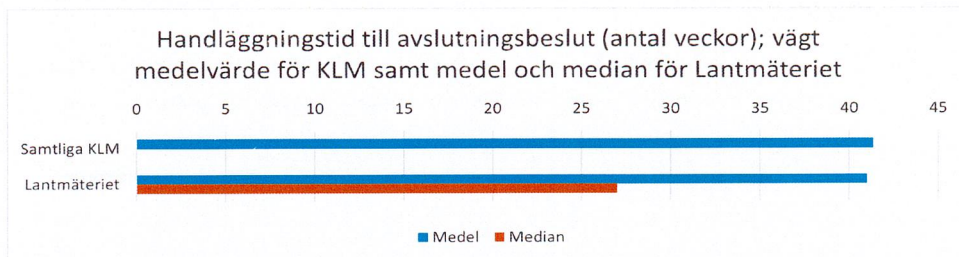
En privatperson vill skapa ett nytt boende, exempelvis genom nybyggnation av en villa.

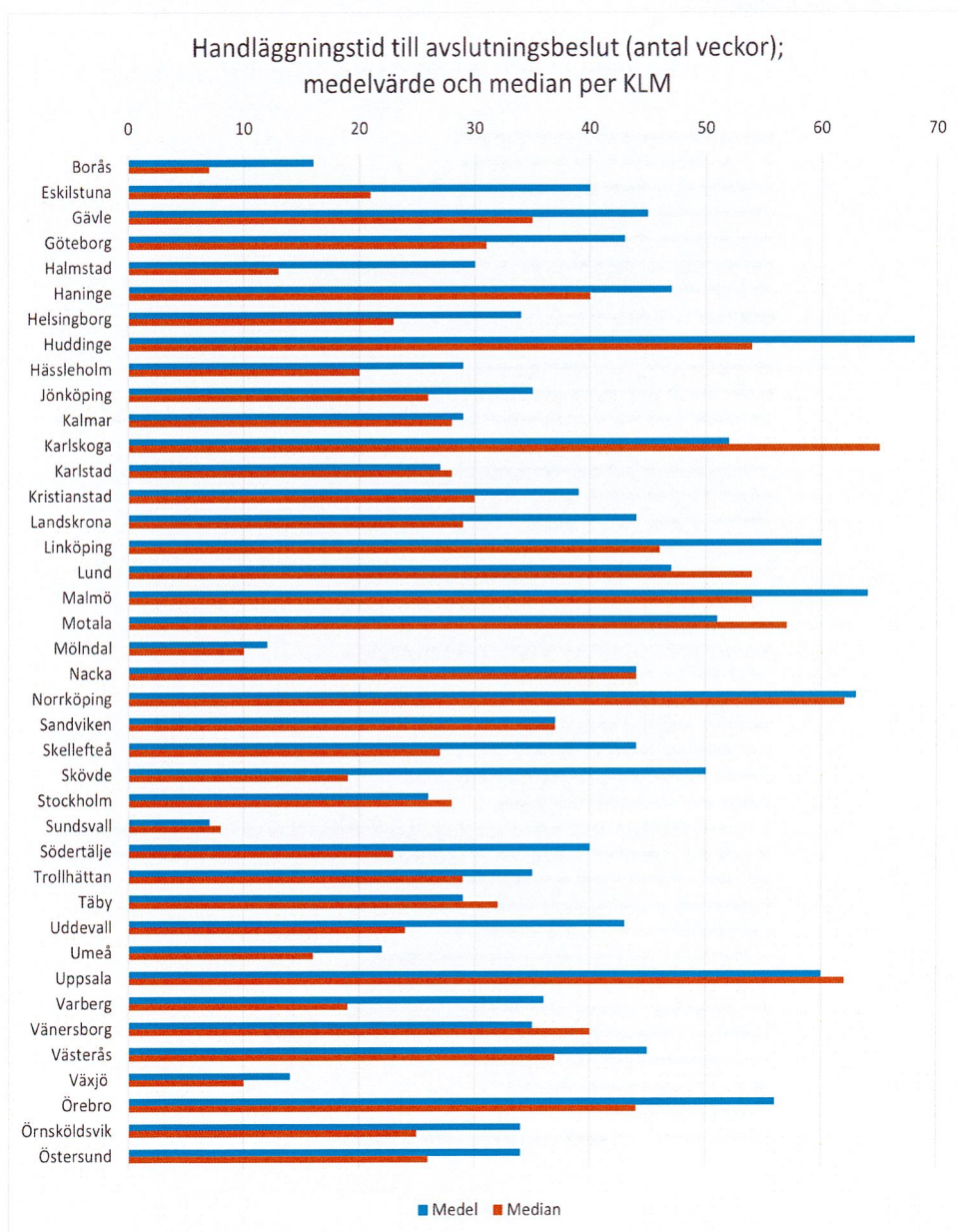
Figur 3 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Privat bostadsbyggande; samtliga KLM och Lantmäteriet

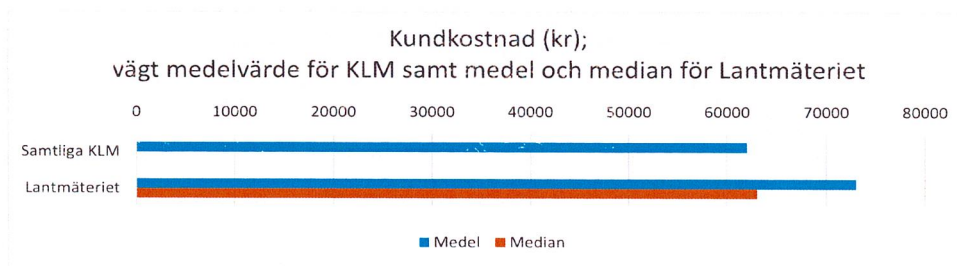
Figur 4 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Privat bostadsbyggande; per KLM

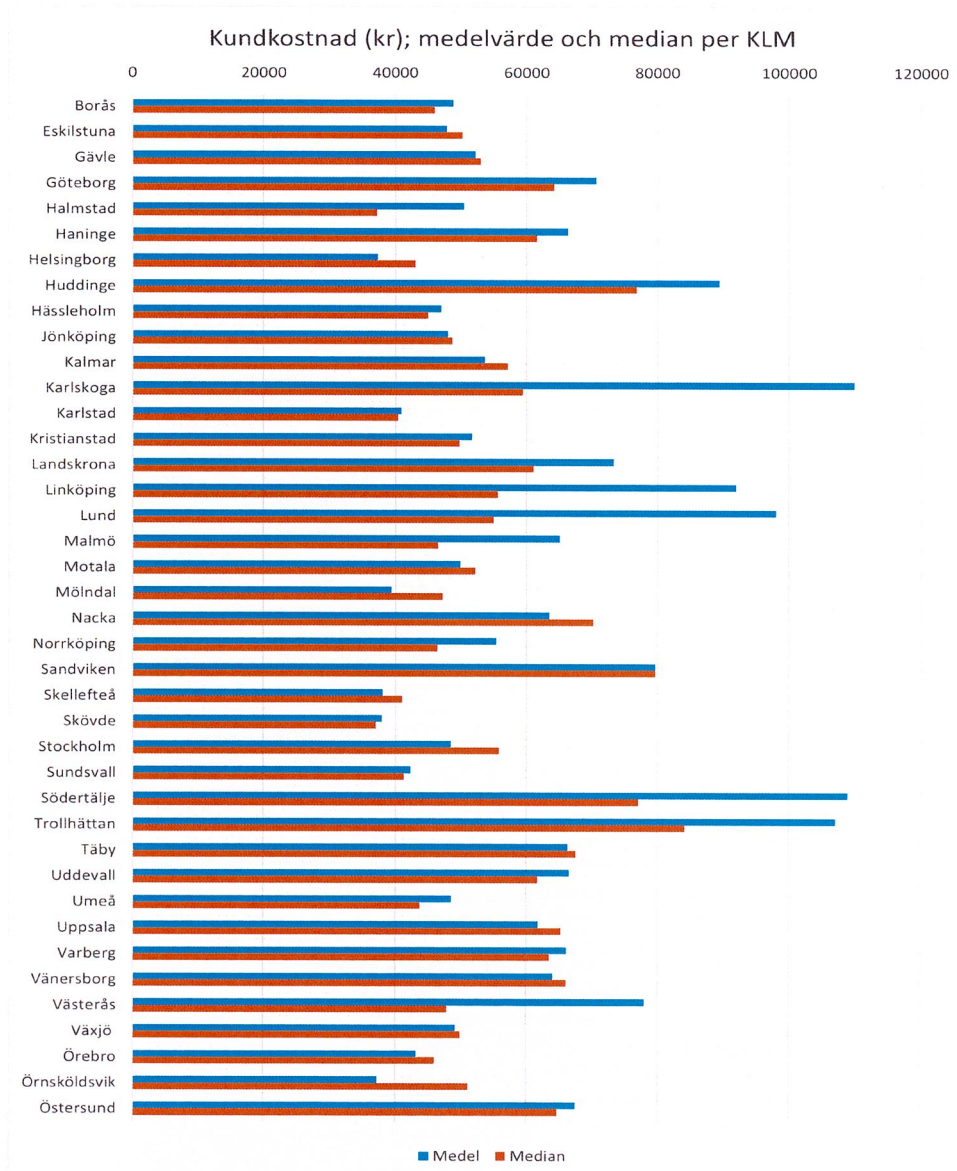
Figur 5 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Privat bostadsbyggande; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

Figur 6 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Privat bostadsbyggande; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 4.

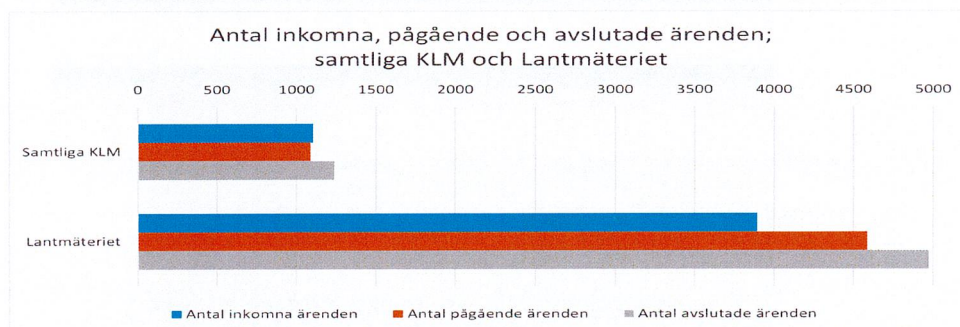
Figur 7 Kundkostnad (kr) inom Privat bostadsbyggande; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

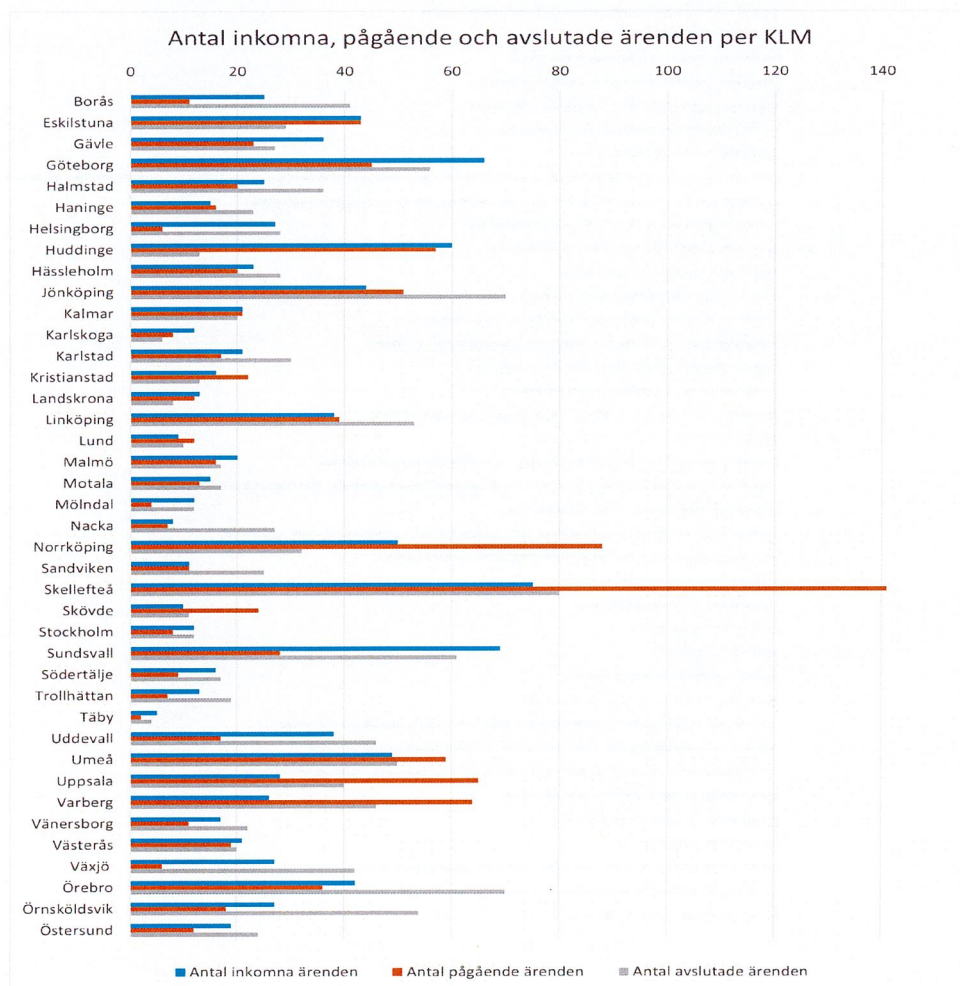
Figur 8 Kundkostnad (kr) inom Privat bostadsbyggande; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 4.

PRIVAT MARK- OCH FASTIGHETSUTVECKLING 2023

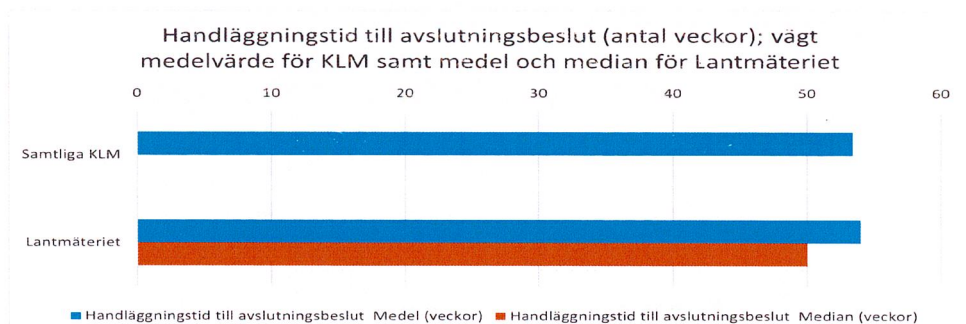
En privatperson behöver förändra sin fastighet genom att exempelvis tillföra mark för att bygga till huset eller bilda servitut för att kunna bygga en ny avloppsanläggning.

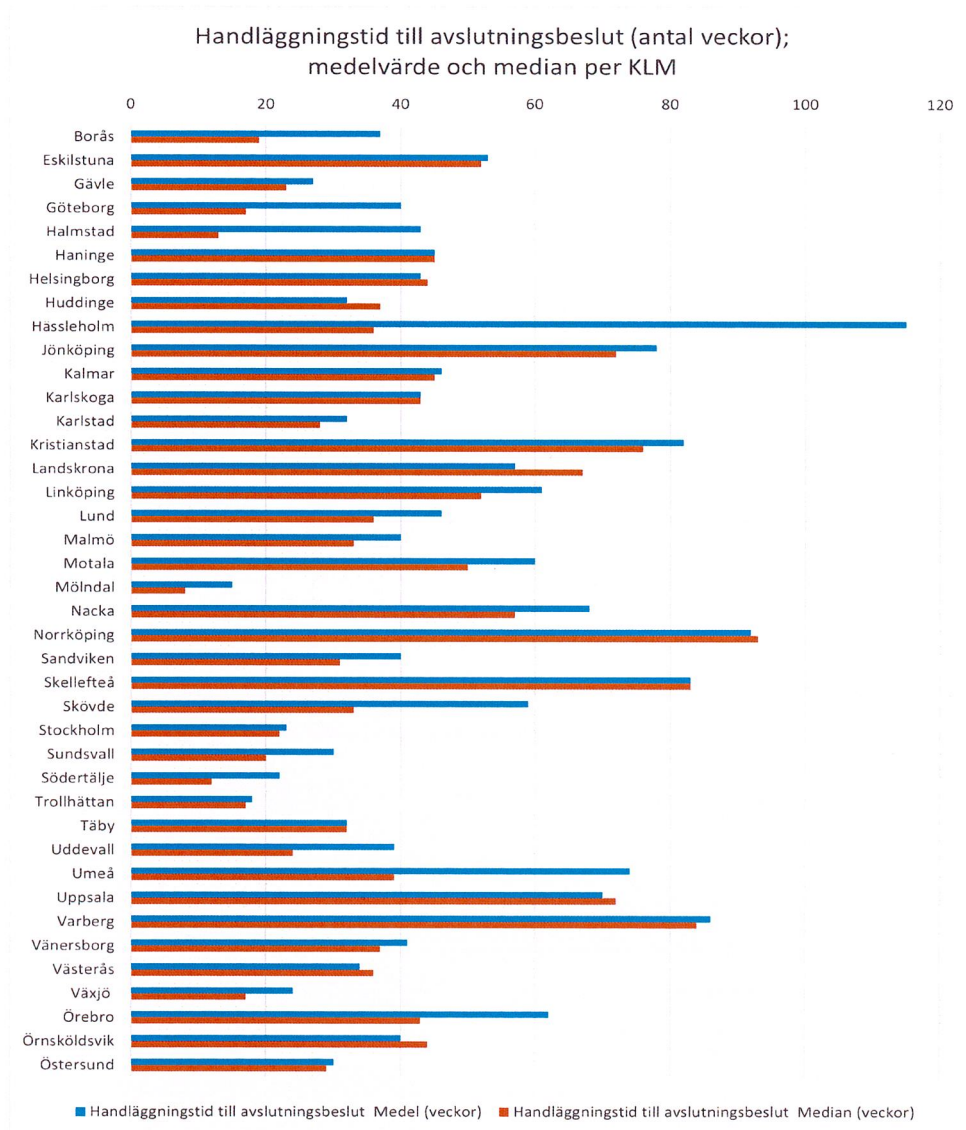
Figur 9 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Privat mark- och fastighetsutveckling; samtliga KLM och Lantmäteriet

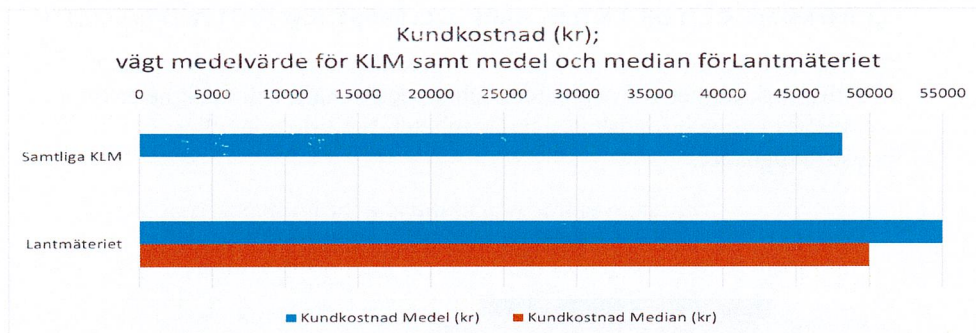
Figur 10 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Privat mark- och fastighetsutveckling; per KLM

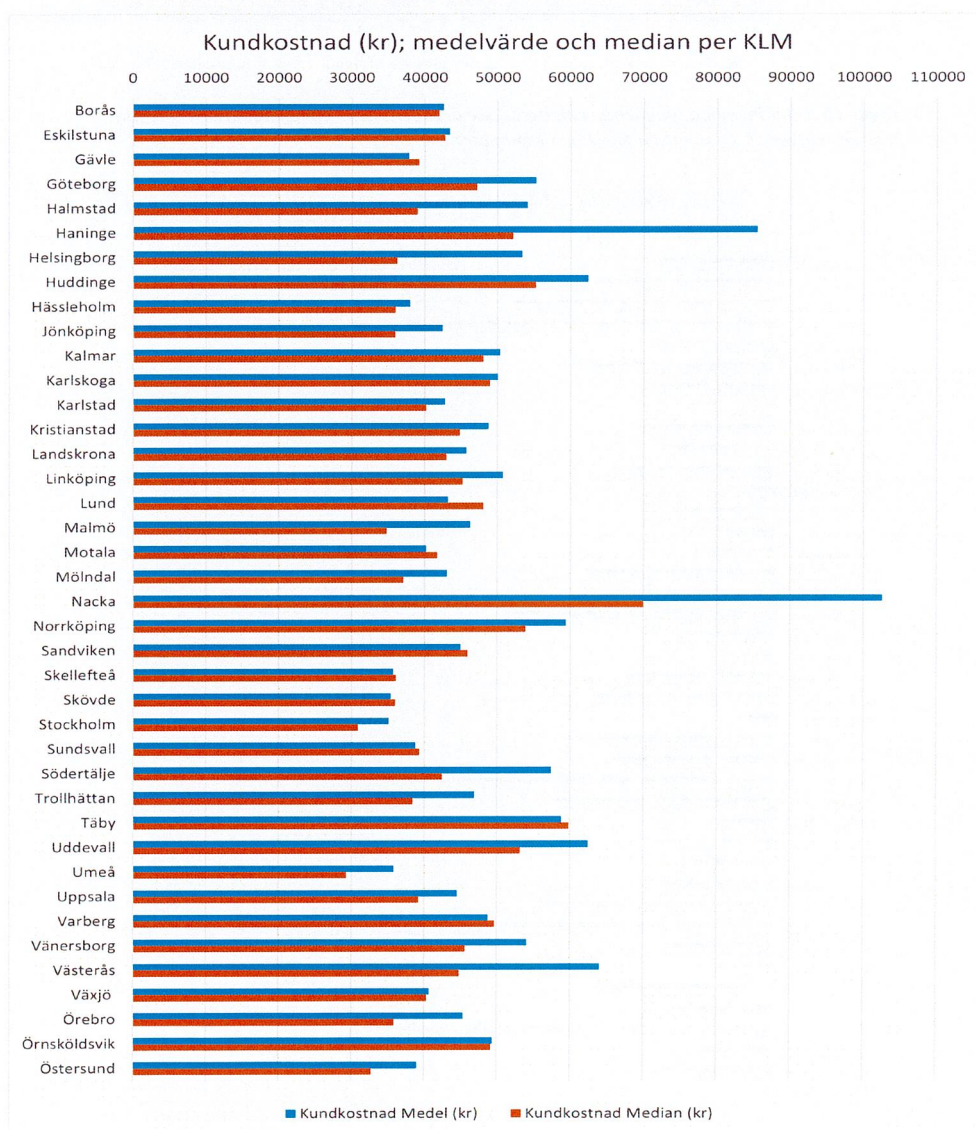
Figur 11 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Privat mark- och fastighetsutveckling; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

Figur 12 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Privat mark- och fastighetsutveckling; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 10.

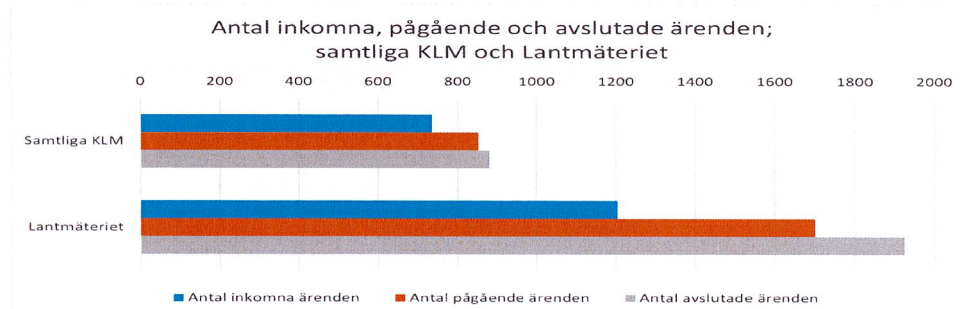
Figur 13 Kundkostnad (kr) inom Privat mark- och fastighetsutveckling; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

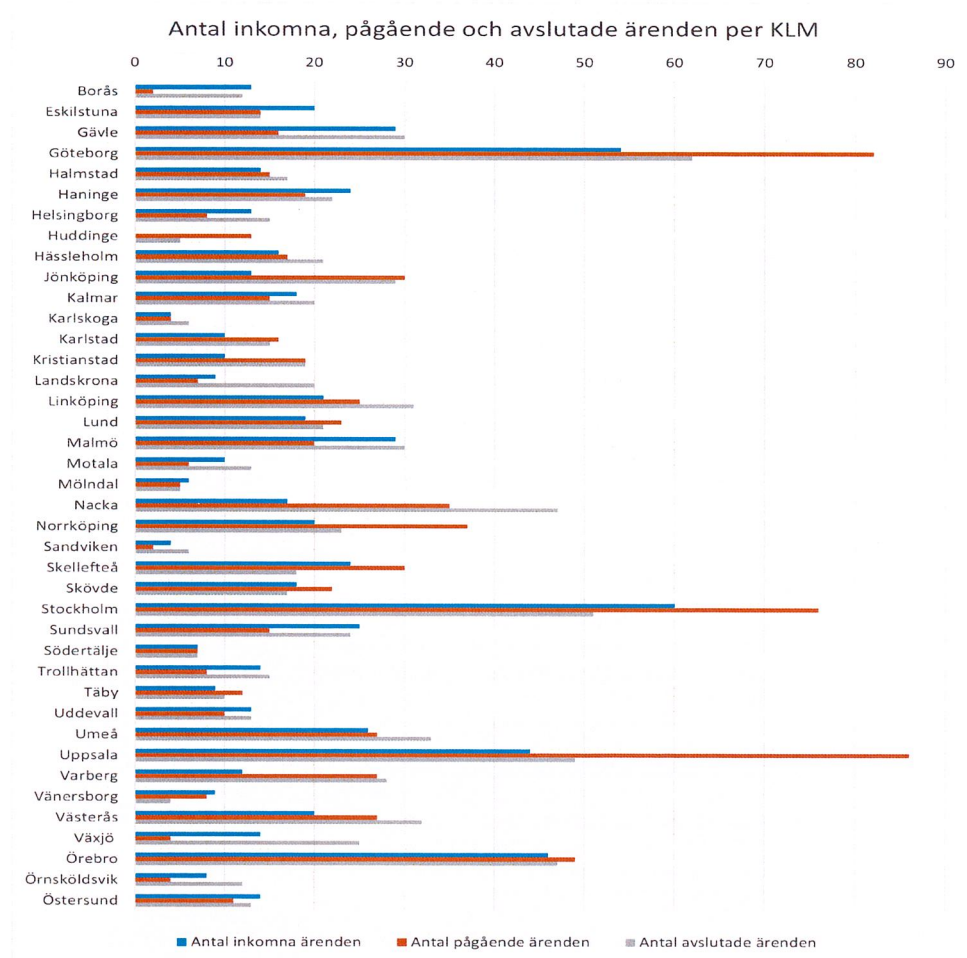
Figur 14 Kundkostnad (kr) inom Privat mark- och fastighetsutveckling; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 10.

KOMMERSIELL OCH OFFENTLIG MARK- OCH FASTIGHETSUTVECKLING 2023

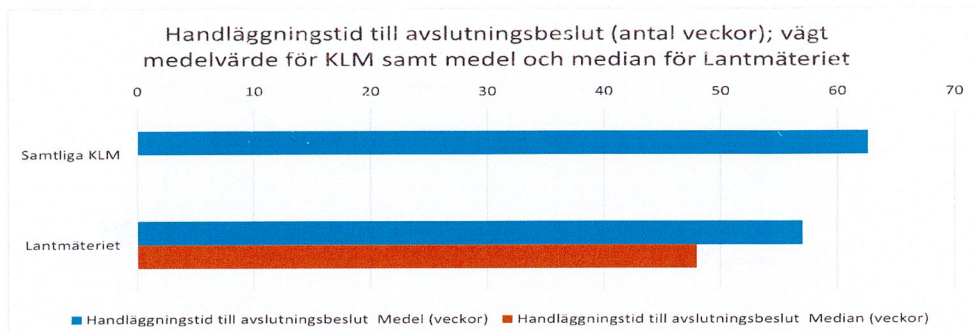
Ett företag, kommun, bostadsrättsförening, kommunalt bolag eller annan offentlig verksamhet vill exploatera och utveckla mark och fastigheter för att exempelvis bygga bostadshus, ägarlägenheter, butikslokaler eller industribyggnader.

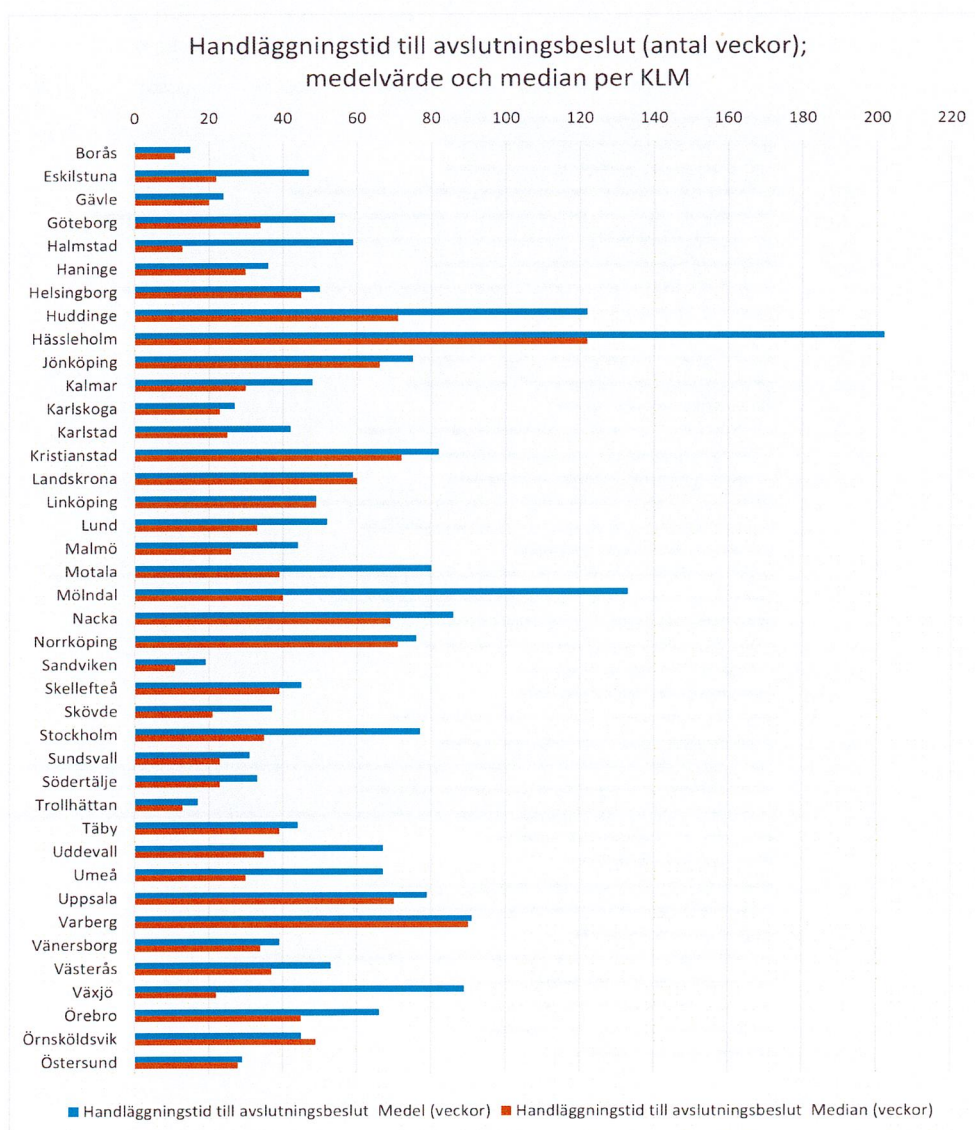
Figur 15 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Kommersiell och offentlig fastighetsutveckling; samtliga KLM och Lantmäteriet

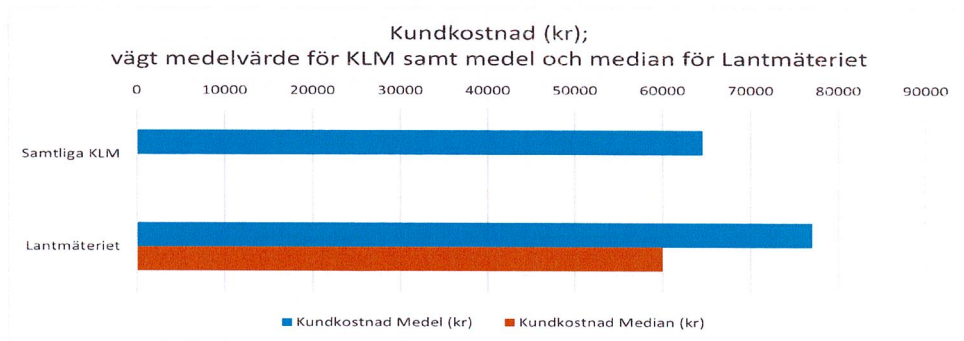
Figur 16 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Kommersiell och offentlig fastighetsutveckling; per KLM

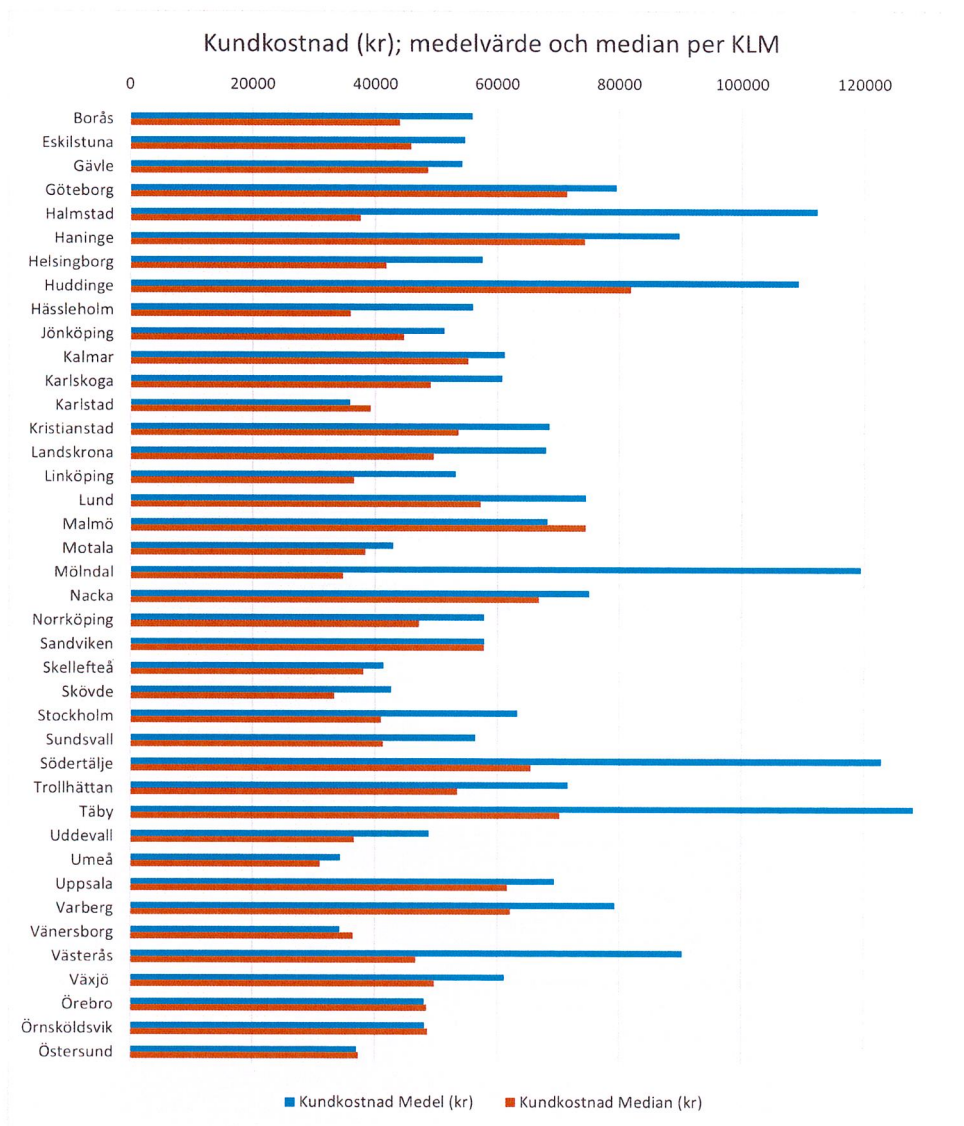
Figur 17 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Kommersiell och offentlig fastighetsutveckling; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

Figur 18 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Kommersiell och offentlig fastighetsutveckling; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 16.

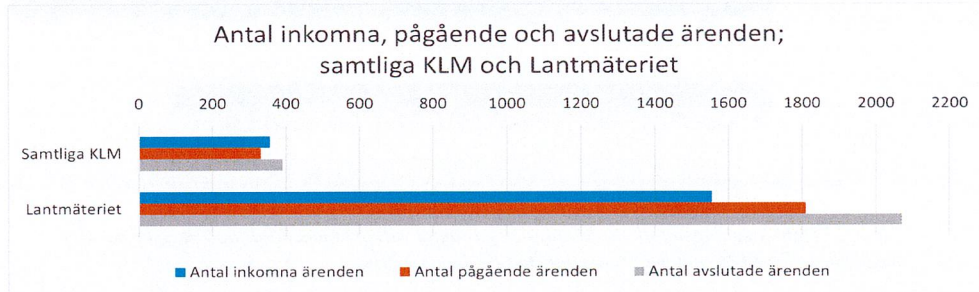
Figur 19 Kundkostnad (kr) inom Kommersiell och offentlig fastighetsutveckling; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

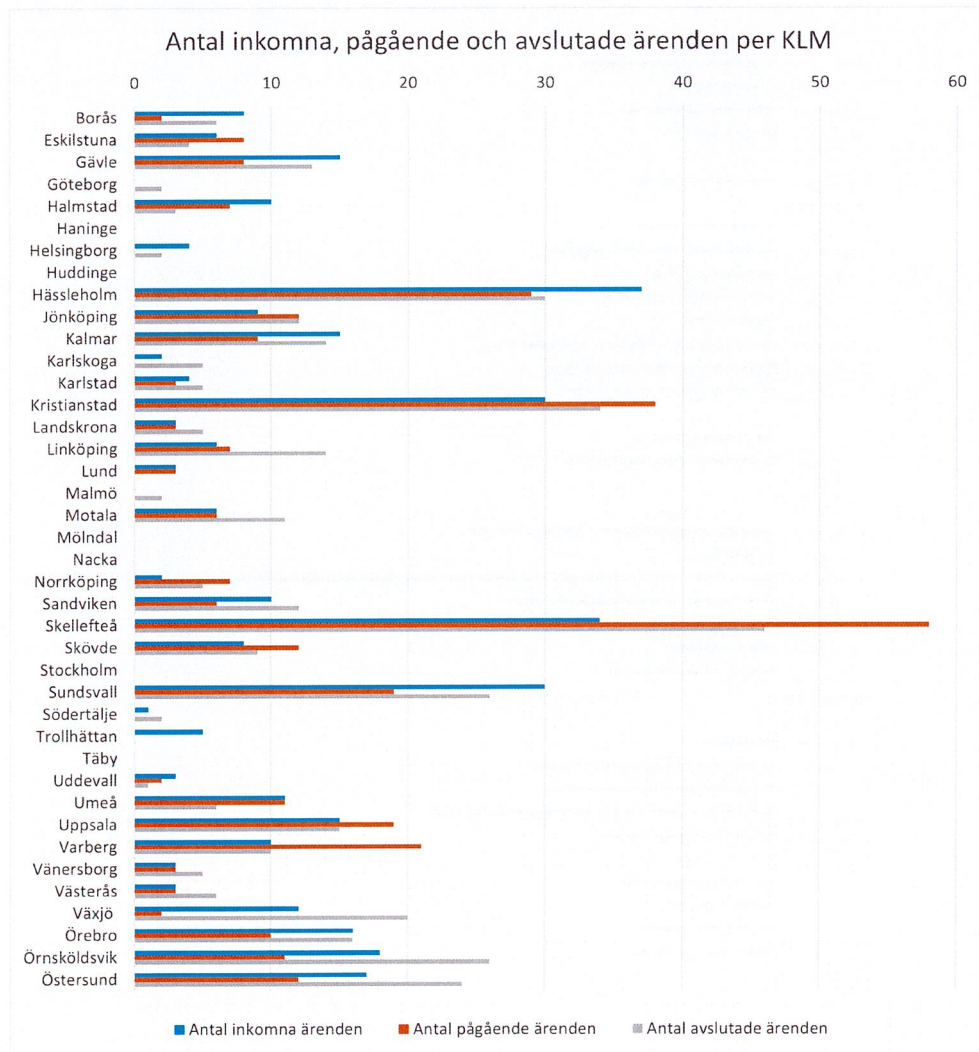
Figur 20 Kundkostnad (kr) inom Kommersiell och offentlig fastighetsutveckling; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 16.

JORD- OCH SKOGSBRUK 2023

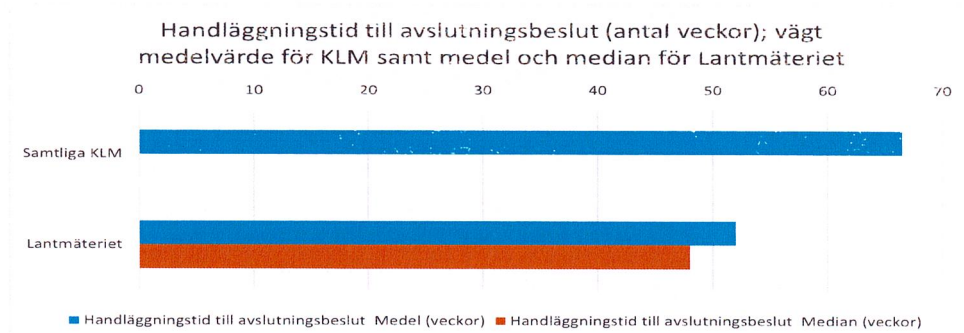
En jord- eller skogsbrukare vill köpa, sälja eller förändra innehavet av sin mark för att utveckla eller avveckla verksamheten.

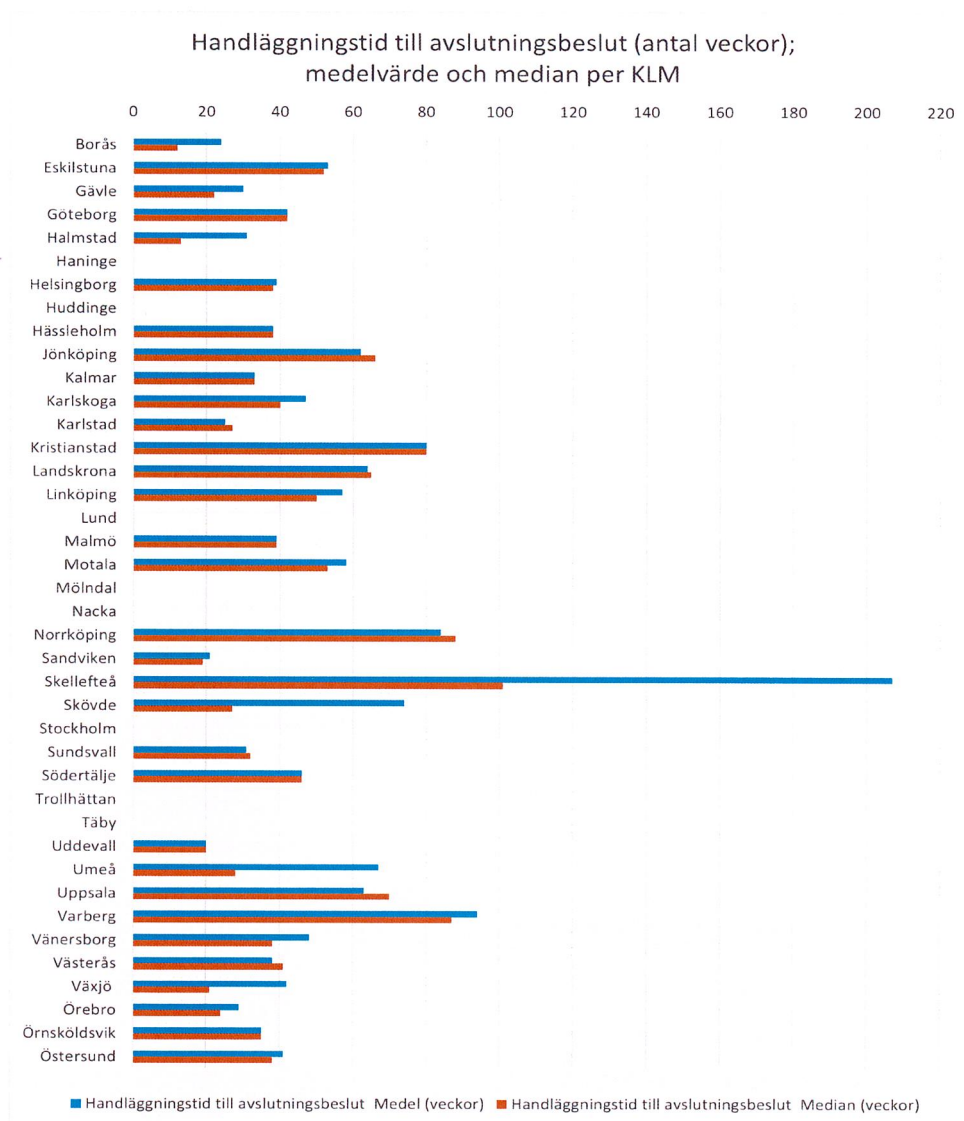
Figur 21 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Jord- och skogsbruk; samtliga KLM och Lantmäteriet

Figur 22 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Jord- och skogsbruk; per KLM

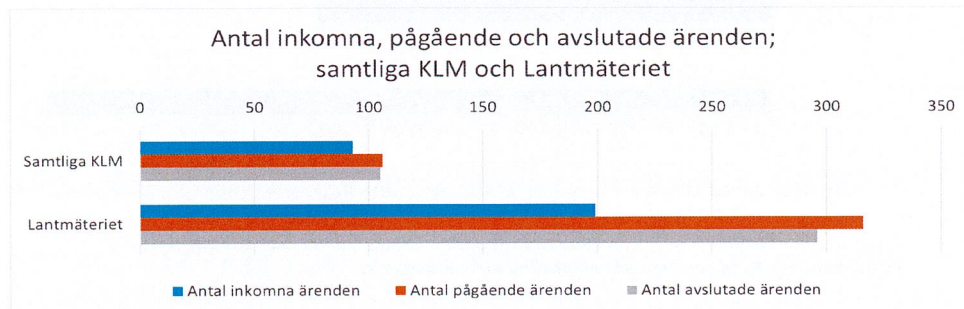
Figur 23 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Jord- och skogsbruk; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

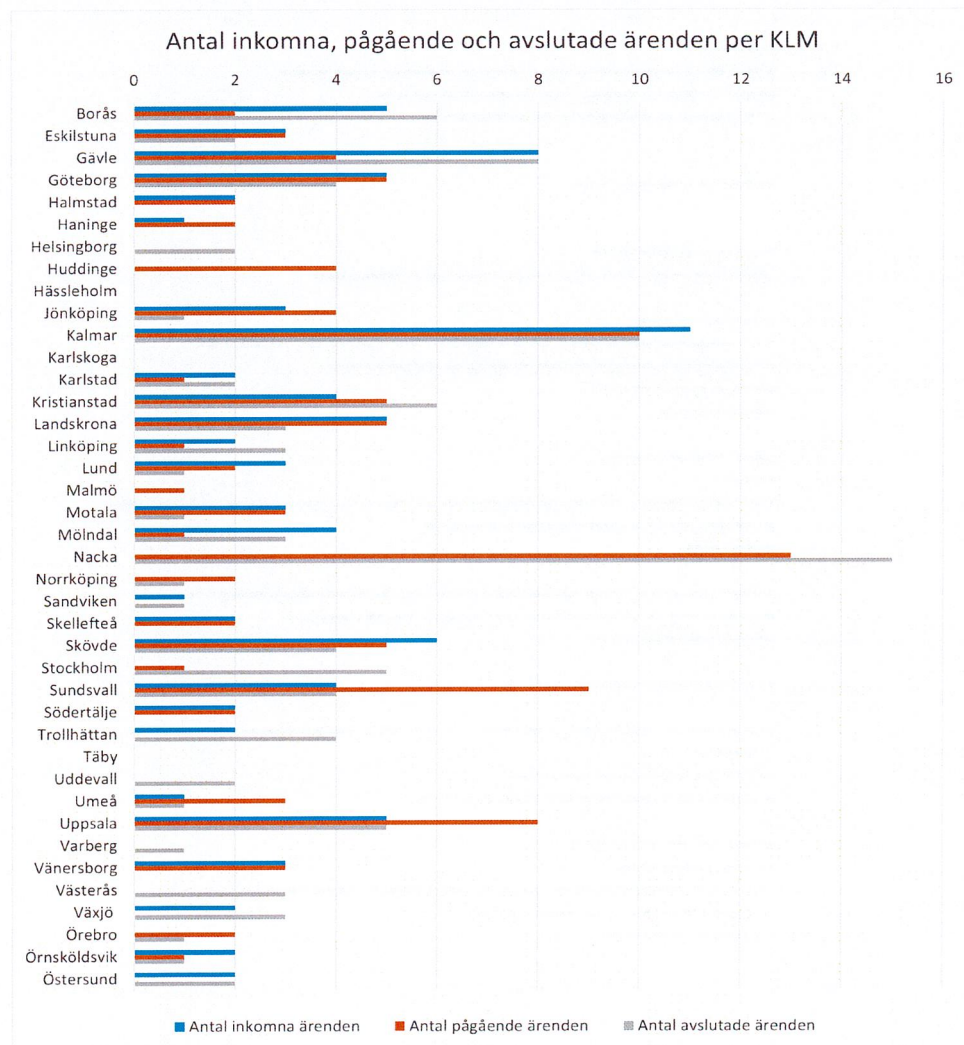
Figur 24 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Jord- och skogsbruk; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 22.

SAMHÄLLSSERVICE 2023

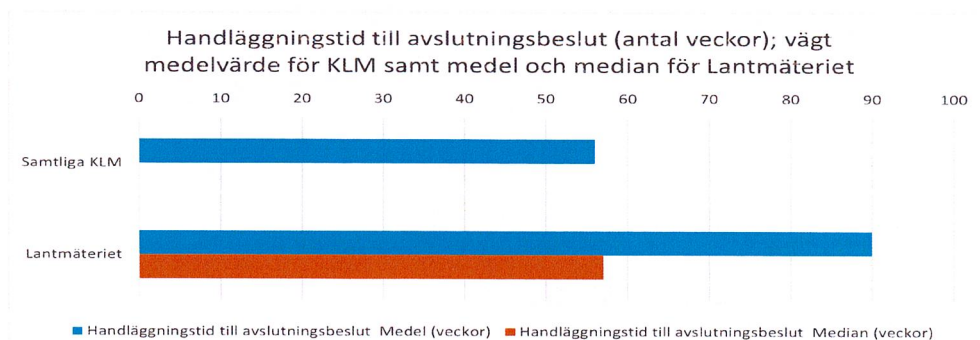
En företrädare för offentlig verksamhet vill exploatera och utveckla mark och fastigheter för att exempelvis bygga skolor, gator, sjukhus och parker.

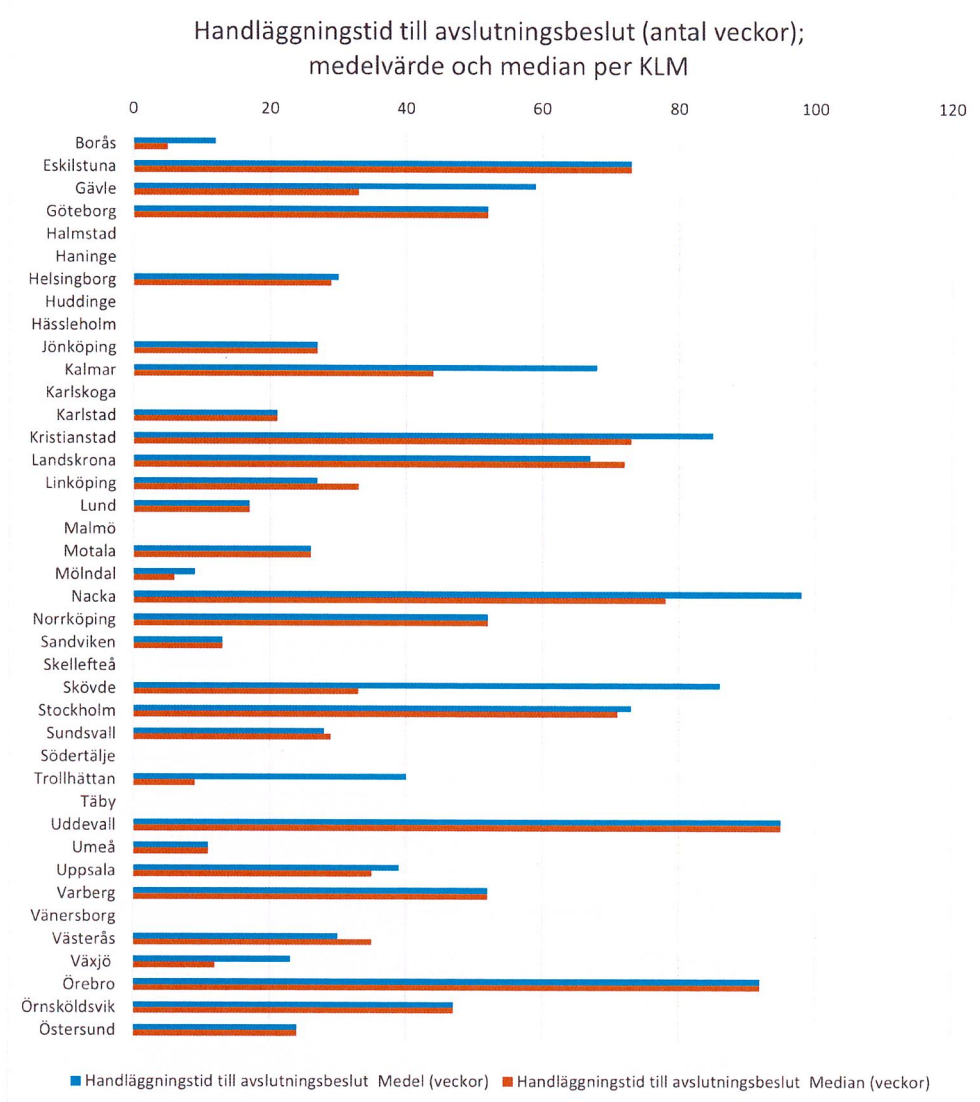
Figur 25 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Samhällsservice; samtliga KLM och Lantmäteriet

Figur 26 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Samhällsservice; per KLM

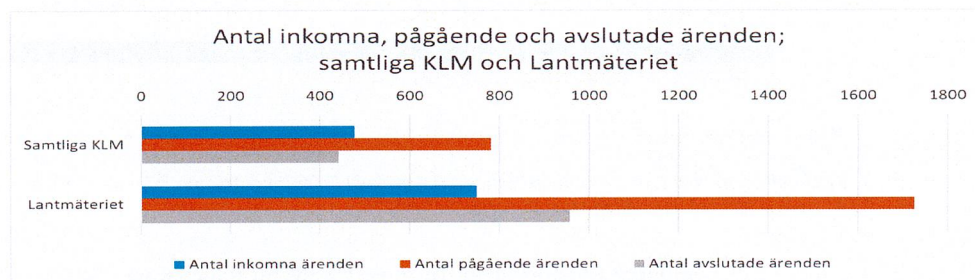
Figur 27 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Samhällsservice; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

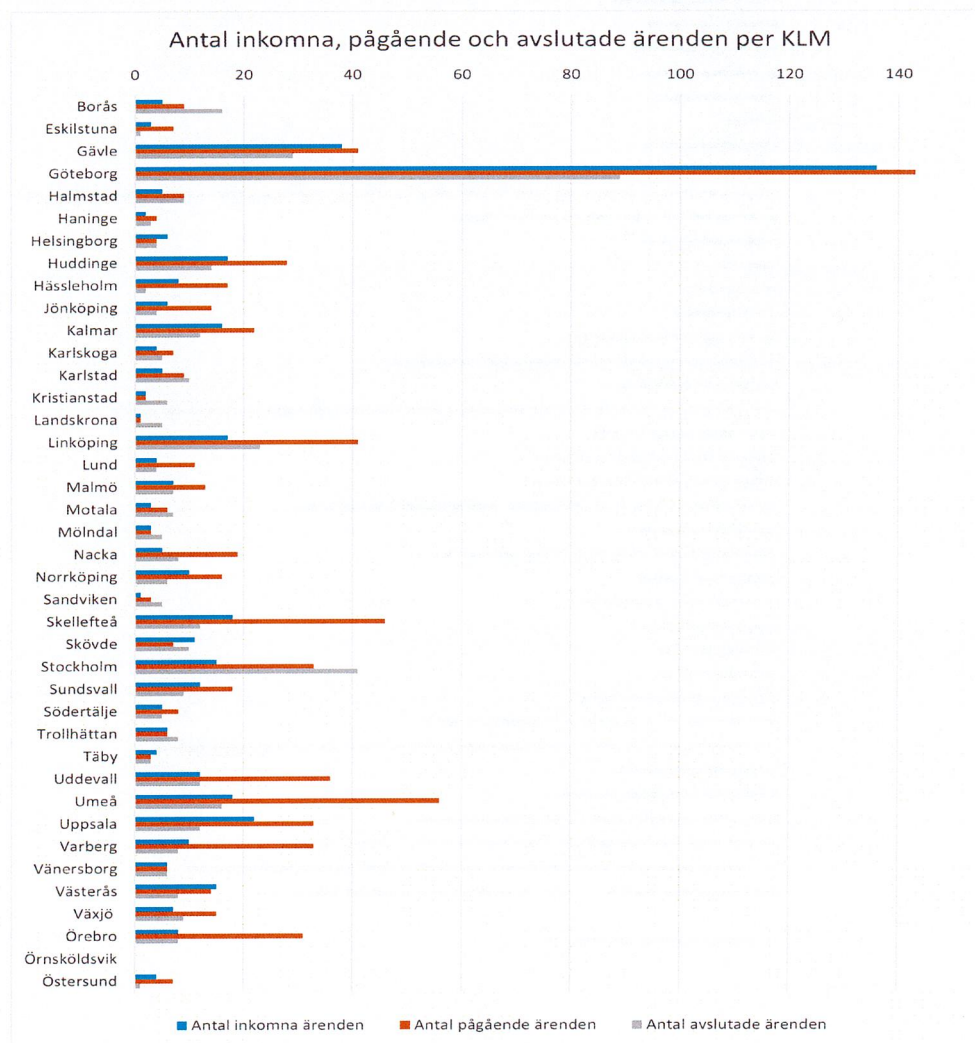
Figur 28 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Samhällsservice; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 26.

INFRASTRUKTUR 2023

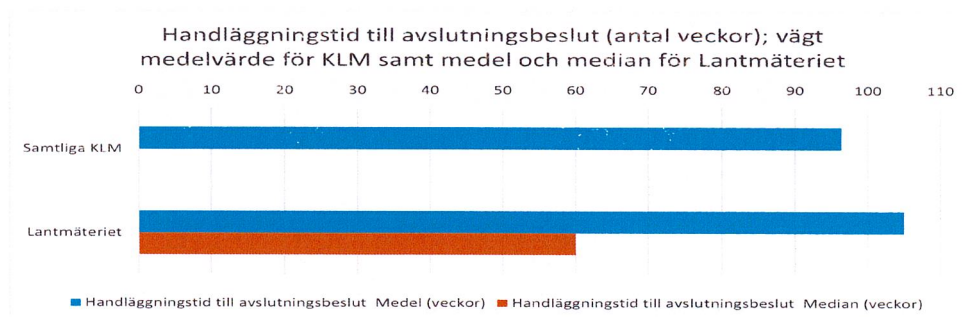
En privat eller offentlig aktör vill bygga ny eller förändra befintliga infrastrukturanläggningar. Det kan t.ex. handla om kraftledningar, järnväg och bredbandsanläggningar.

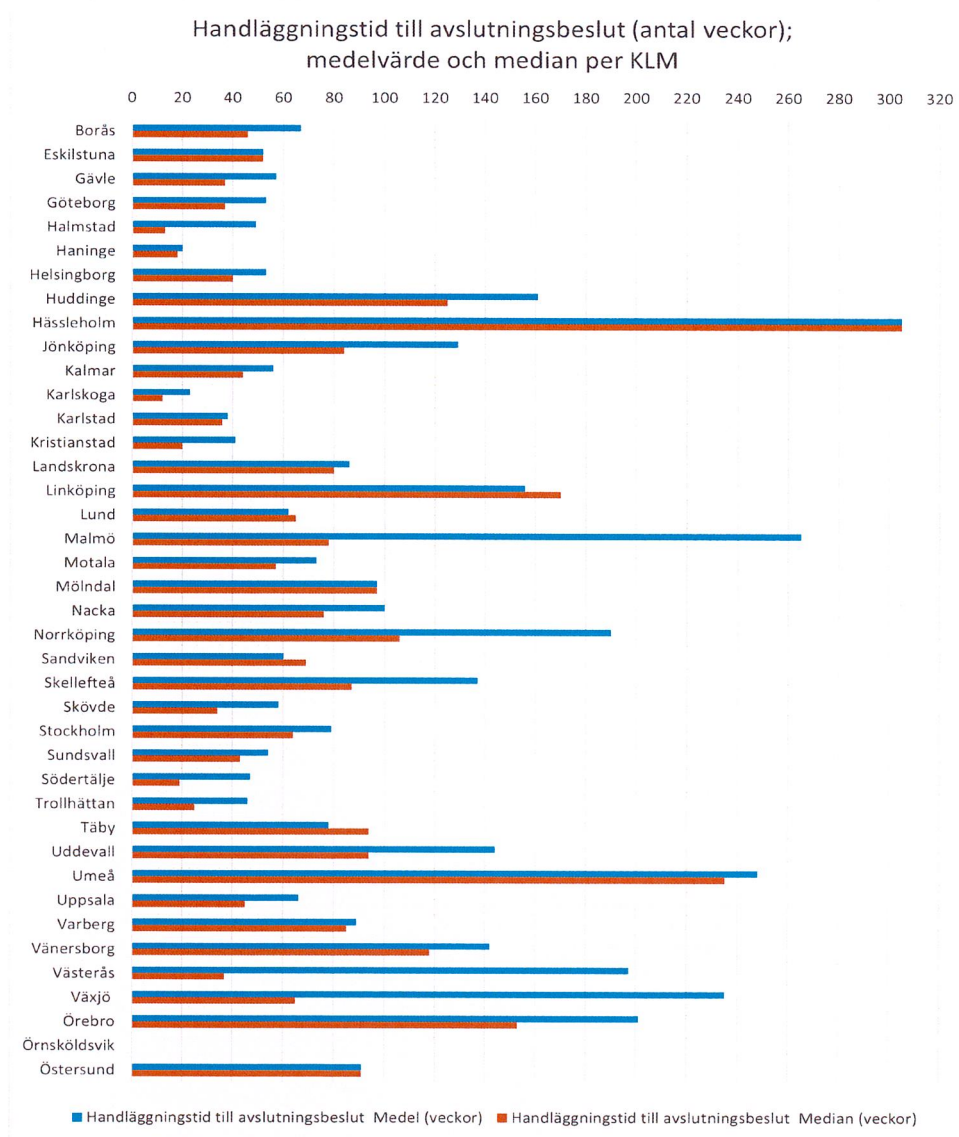
Figur 29 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Infrastruktur; samtliga KLM och Lantmäteriet

Figur 30 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Infrastruktur; per KLM

Figur 31 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Infrastruktur; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

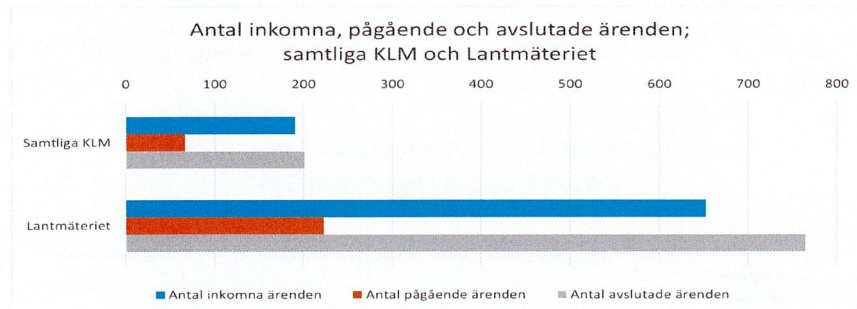

Figur 32 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Infrastruktur; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 30.

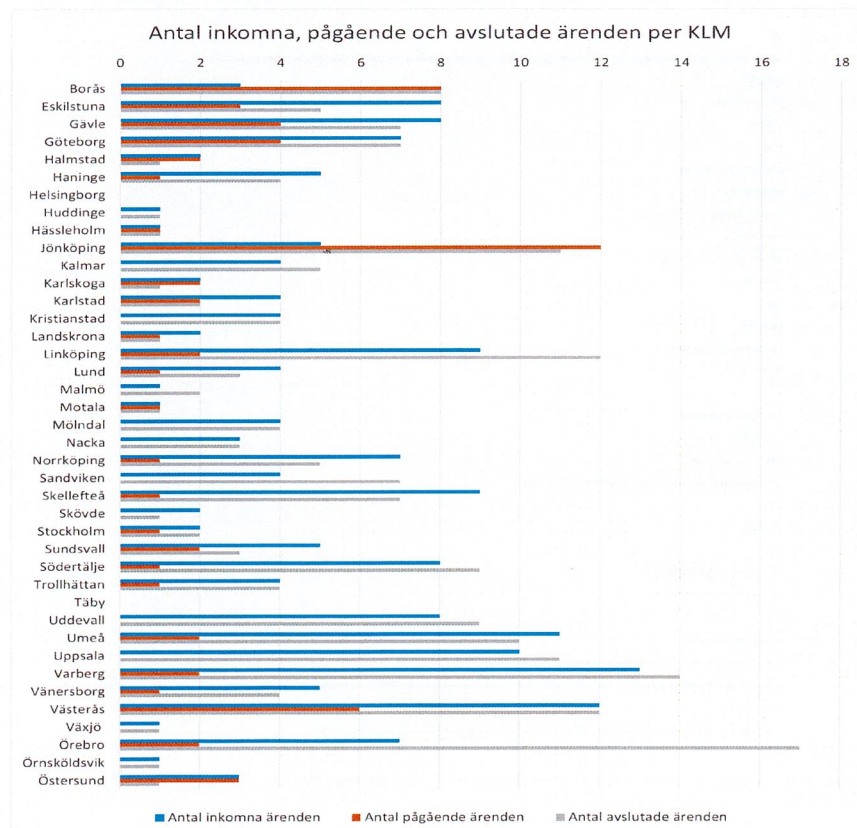
**FASTIGHETSSAMVERKAN OCH GEMENSAMT NYTTJANDE
– ENDAST ÄDAL/ÖKAL 2023**

Privatpersoner, samfällighetsföreningar, företag eller andra aktörer vill samverka kring användandet av en gemensam anläggning, byggnad eller gemensamt markområde. Det kan handla om en laddinfrastruktur, parkeringsplats, småbåtsbrygga, en enskild väg med mera.

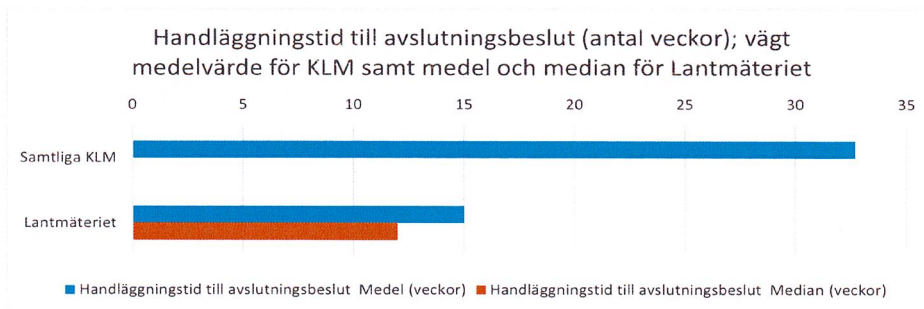
ÄDAL avser godkännande av ändring av andelstal i gemensamhetsanläggning efter styrelse- eller stämmobeslut av en samfällighetsförening. ÖKAL avser ändring av andelstal eller begäran av in- eller utträde med överenskommelse.

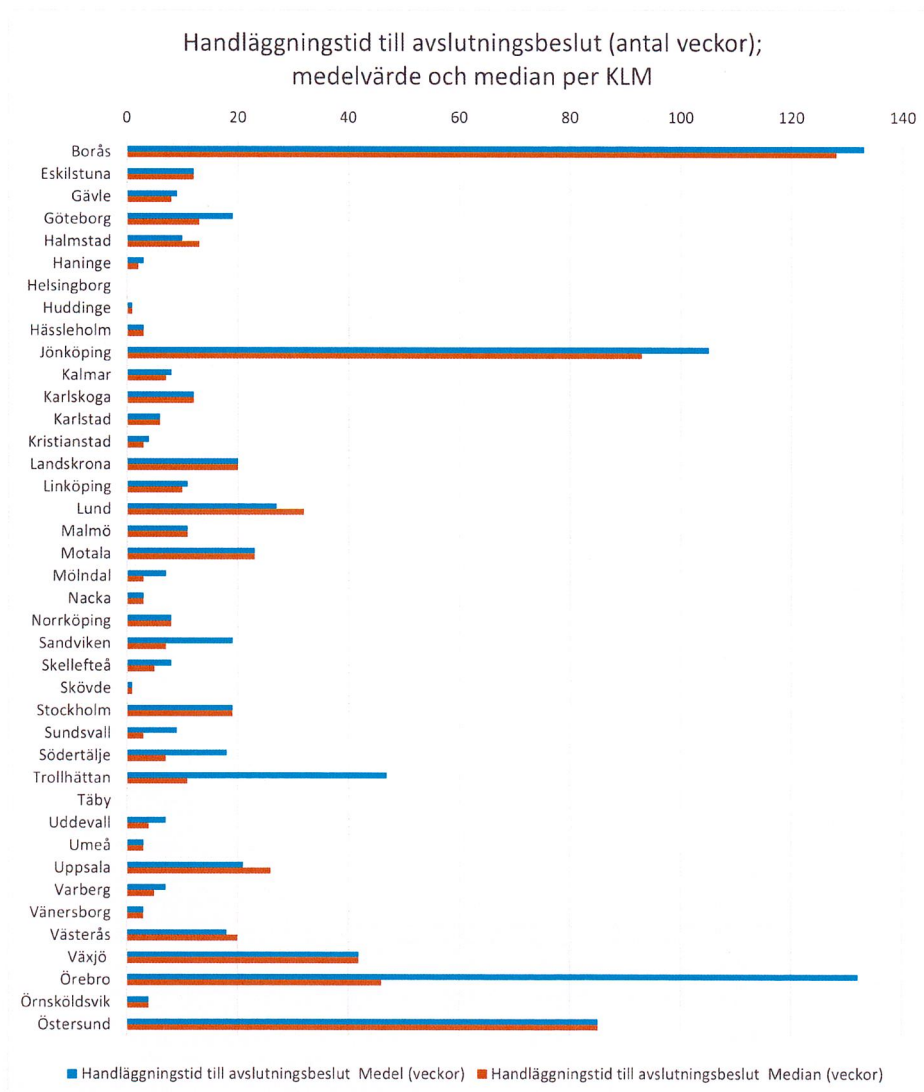
Figur 33 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – endast ÄDAL/ÖKAL; samtliga KLM och Lantmäteriet

Figur 34 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – endast ÄDAL/ÖKAL; per KLM

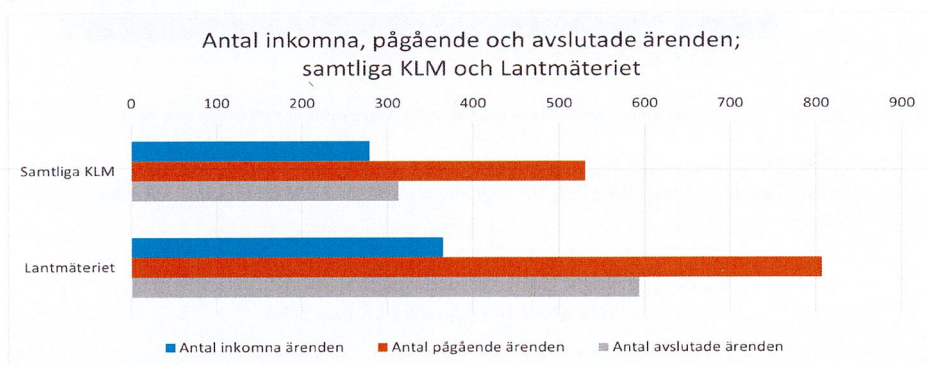
Figur 35 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – endast ÄDAL/ÖKAL; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

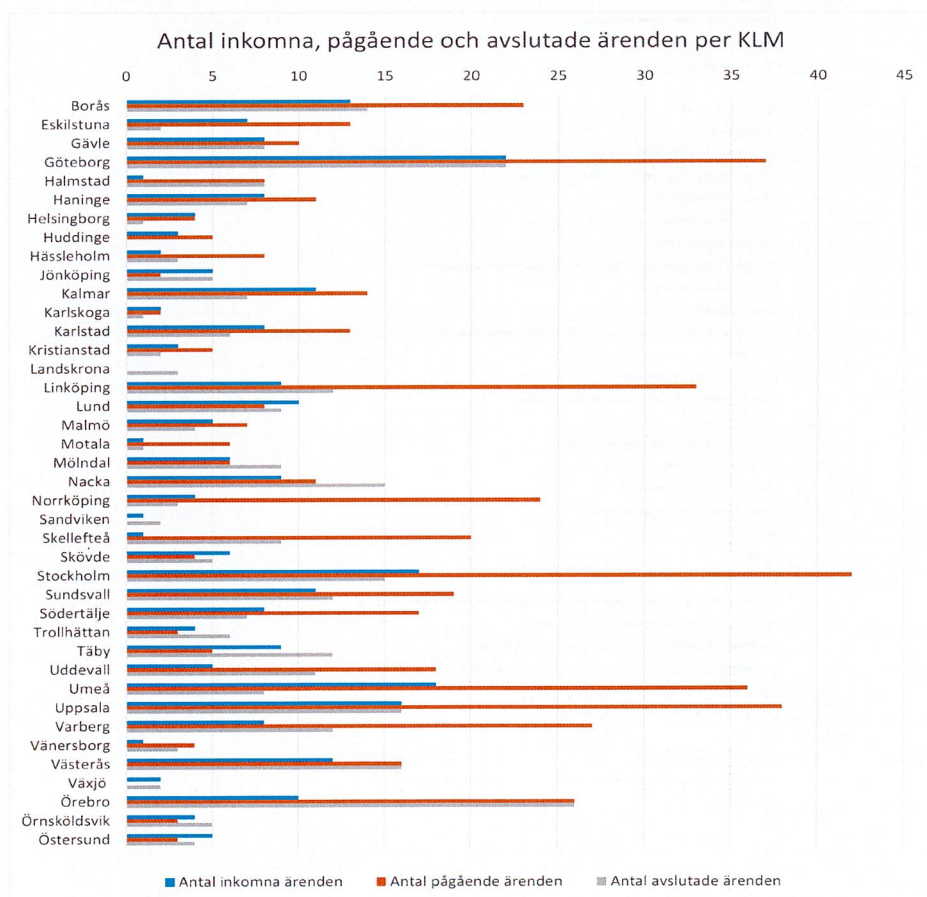
Figur 36 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – endast ÄDAL/ÖKAL; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 34.

FASTIGHETSSAMVERKAN OCH GEMENSAMT NYTTJANDE – UTOM ÄDAL/ÖKAL 2023

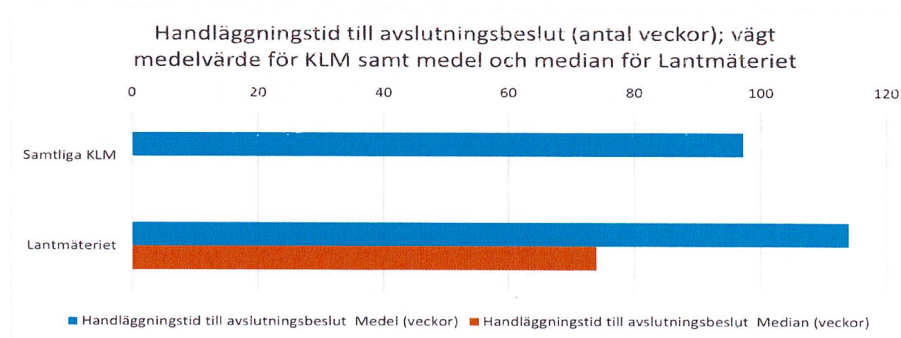
Privatpersoner, samfällighetsföreningar, företag eller andra aktörer vill samverka kring användandet av en gemensam anläggning, byggnad eller gemensamt markområde. Det kan handla om en laddinfrastruktur, parkeringsplats, småbåtsbrygga, en enskild väg med mera.

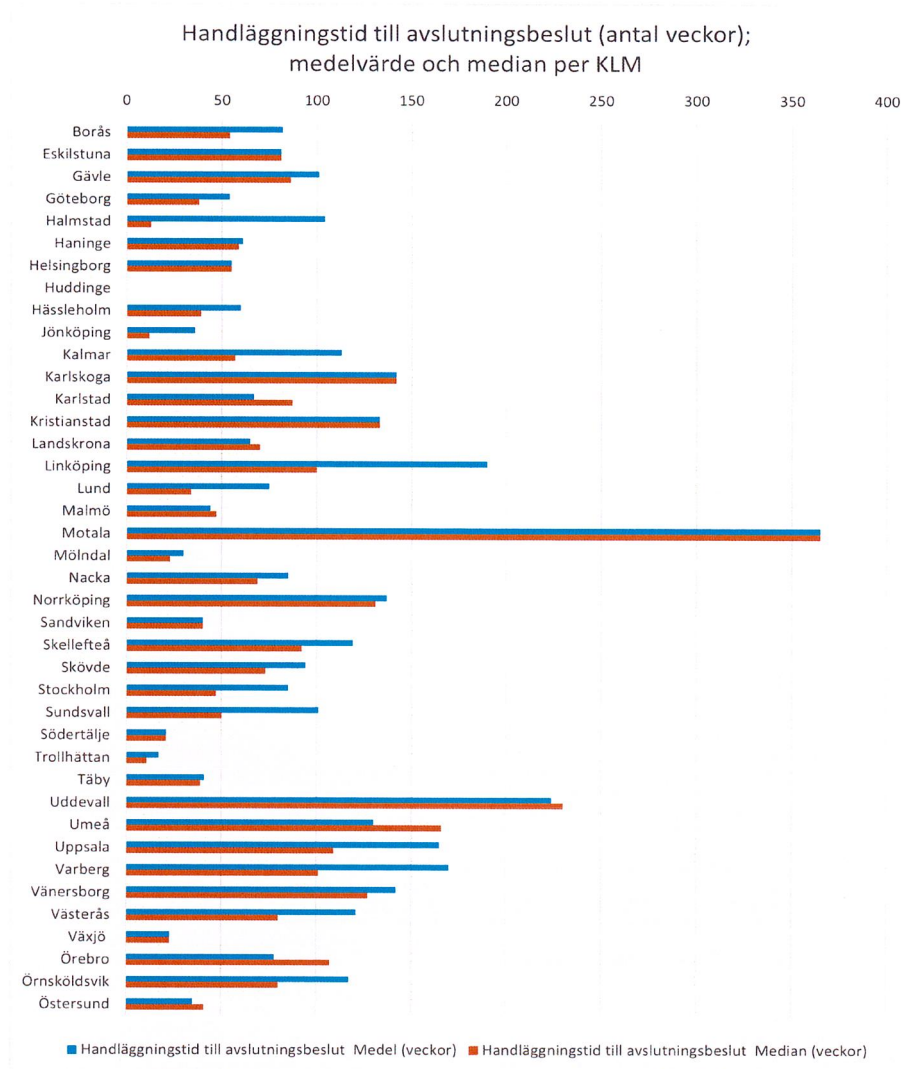
Figur 37 Antal inkomna, pågående och avslutade ärenden inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – utom ÄDAL/ÖKAL; samtliga KLM och Lantmäteriet

Figur 38 Totalt antal inkomna, avslutade och pågående ärenden inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – utom ÄDAL/ÖKAL; per KLM

Figur 39 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – utom ÄDAL/ÖKAL; vägt medelvärde för KLM samt medel och median för Lantmäteriet

Figur 40 Handläggningstid till avslutningsbeslut (antal veckor) inom Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande – utom ÄDAL/ÖKAL; medelvärde och median per KLM. För antal ärenden per KLM, se Figur 38.

Bilagor

Bilaga I, Definitioner av nyckeltalen

Datamängd	Mått/Enhet	Kommentar
Inkomna ärenden	Antal	Antal inkomna ansökningar om förrättning under kalenderåret. Överlämnade ärenden till SLM räknas med. Fullföljdsåtgärder (GU-ärenden, "skuggärenden" vid prel.beslut m.m.) ingår i grundärendet och ska inte redovisas separat.
Avslutade ärenden	Antal	Antal förrättningsärenden som har ett avslutningsdatum eller datum för inställandebeslut inom kalenderåret. Överlämnade ärenden till SLM räknas inte med. Fullföljdsåtgärder (GU-ärenden, "skuggärenden" vid prel.beslut m.m.) ingår i grundärendet och ska inte redovisas separat.
Ärendebalans/Pågående ärenden	Antal	Antal pågående ärenden den 31 december aktuellt år. Hos SLM är ett ärende pågående tills ärendet har slutförts. Hos KLM är ett ärende pågående tills det finns ett avslutningsdatum. (KLM utreder under 2023 om det går att ändra till samma som SLM.) Fullföljdsåtgärder (GU-ärenden, "skuggärenden" vid prel.beslut m.m.) ingår i grundärendet och ska inte redovisas separat.
Handläggningstid till avslutningsbeslut	Medelvärde och median (veckor)	Tid från det datum när ansökan om förrättningen inkommer till det datum avslutningsbeslut/inställandebeslut fattas. Fullföljdsåtgärder (GU-ärenden mm) ingår i grundärendet, ska inte redovisas separat. Ärenden med preliminärbeslut räknas endast när de får ett avslutningsbeslut. Överlämnade ärenden räknas endast med i SLM:s statistik. Fastighetssamverkan och gemensamt nyttjande redovisas i två delar. Den ena exklusive ädal/ökall (24a§, 43§, 43a§ AL) och den andra redovisar enbart ädal/ökall (24a§, 43§, 43a§ AL)
Kundkostnad Privat bostadsbyggande	Medelvärde och median (kronor)	Avser förrättningar inom kundbehovet som slutfakturerats under kalenderåret. Delfaktureringar i ärendena ska ingå i respektive totalsumma.
Kundkostnad Privat mark- och fastighetsutveckling	Medelvärde och median (kronor)	Avser förrättningar inom kundbehovet som slutfakturerats under kalenderåret. Delfaktureringar i ärendena ska ingå i respektive totalsumma.
Kundkostnad Kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling	Medelvärde och median (kronor)	Avser förrättningar inom kundbehovet som slutfakturerats under kalenderåret. Delfaktureringar i ärendena ska ingå i respektive totalsumma.

Tabell I Definitioner av nyckeltalen

Bilaga 2, Beskrivning av kundbehoven

PRIVAT BOSTADSBYGGANDE

En privatperson vill skapa ett nytt boende, exempelvis genom nybyggnation av en villa, och behöver skaffa sig äganderätt och andra nödvändiga rättigheter till mark för att genomföra projektet.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är avstyckning, servitut, anläggningsåtgärd, fastighetsreglering, fastighetsbestämning och klyvning.

PRIVAT MARK- OCH FASTIGHETSUTVECKLING

En privatperson behöver förändra sin fastighet genom att exempelvis tillföra mark för att bygga till huset eller bilda servitut för att kunna bygga en ny avloppsanläggning. Kan även handla om att fastställa var fastighetens gräns finns eller att utöka fastigheten för mindre odling.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är fastighetsreglering, fastighetsbestämning, anläggningsåtgärd och klyvning.

KOMMERSIELL OCH OFFENTLIG MARK- OCH FASTIGHETSUTVECKLING

Ett företag, en kommun, en bostadsrättsförening, ett kommunalt bolag eller en annan offentlig verksamhet vill exploatera och utveckla mark och fastigheter för att exempelvis bygga bostadshus, ägarlägenheter, butikslokaler eller industribyggnader. Företaget behöver skaffa sig äganderätt och andra nödvändiga rättigheter till fastigheter för att genomföra projektet.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är avstyckning, servitut, anläggningsåtgärd, fastighetsreglering, fastighetsbestämning och klyvning.

JORD- OCH SKOGSBRUK

En jord- eller skogsbrukare vill köpa, sälja eller förändra innehavet av sin mark för att utveckla eller avveckla verksamheten. Jord- eller skogsbrukaren behöver skaffa sig äganderätt eller överföra ägandet för att genomföra aktuellt projekt.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är avstyckning, servitut, fastighetsreglering, fastighetsbestämning och klyvning.

SAMHÄLLSSERVICE

En företrädare för offentlig verksamhet vill exploatera och utveckla mark och fastigheter för att exempelvis bygga skolor, gator, sjukhus eller parker.. Verksamheten behöver skaffa sig äganderätt och andra nödvändiga rättigheter till mark för att genomföra projektet.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är avstyckning, servitut, anläggningsåtgärd, fastighetsreglering, fastighetsbestämning och klyvning.

INFRASTRUKTUR

En privat eller offentlig aktör vill bygga ny eller förändra befintliga infrastrukturanläggningar. Kan även avse en befintlig ledning. Det kan handla om kraftledningar, järnväg, bredbandsanläggningar med mera. Verksamheten behöver normalt främst skaffa rätten att nyttja berörda markområden för att

genomföra projektet. I vissa fall kan det även handla om att skaffa sig äganderätt till berörda områden.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är ledningsrätt, avstyckning, servitut och fastighetsreglering.

FASTIGHETSSAMVERKAN OCH GEMENSAMT NYTTJANDE

Privatpersoner, samfällighetsföreningar, företag eller andra aktörer vill samverka kring användandet av en gemensam anläggning, byggnad eller gemensamt markområde. Det kan t.ex. handla om en laddinfrastruktur, parkeringsplats, småbåtsbrygga eller en enskild väg. De inblandade parterna behöver normalt få rätt att gemensamt nyttja berörda markområden och anläggningar samt tydliga former för förvaltningen av dem.

Exempel på vanliga förrättningsåtgärder är anläggningsåtgärd och fastighetsreglering

ÄNDRING AV ANDELSTAL ÄDAL/ÖKAL

En andel i en samfällighet eller gemensamhetsanläggning ingår som en del i fastigheten.

En fastighets andel uttrycks i ett andelstal. Andelstalen ligger till grund för hur kostnader för drift och underhåll ska fördelas mellan ägarna.

ÄDAL avser ändring av andelstal i gemensamhetsanläggning genom styrelsebeslut. En samfällighetsförenings styrelse kan ha behörighet att besluta om ändring av andelstal. En sådan ändringen registreras av Lantmäteriet.

ÖKAL avser ändring av andelstal, begära in- eller utträde med överenskommelse.

För ändring av andelstal eller begäran om inträde eller utträde för en eller flera fastigheter kan en överenskommelse träffas. Lantmäteriet måste godkänna överenskommelsen. Andelstal kan även ändras efter beslut på en samfällighetsförenings föreningsstämma.